

**ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА**

**ДОВІДКА
ПРО НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНУ, НАУКОВУ І ВИХОВНУ РОБОТУ
НА ІСТОРИЧНОМУ ФАКУЛЬТЕТІ
(2013-2017)**

ЛЬВІВ – 2018

Історичний факультет Львівського університету створений восени 1939 р., хоча історія як окремий предмет викладалась в університеті від 1739 р. Нині в структурі факультету є 9 кафедр: археології та спеціальних галузей історичної науки; етнології; історичного краєзнавства; історії середніх віків та візантиністики; давньої історії України та архівознавства; новітньої історії України імені Михайла Грушевського; історії Центральної та Східної Європи; нової та новітньої історії зарубіжних країн; соціології. Сьогодні в штаті факультету працює 14 професорів, 46 доцентів та 6 асистентів, кандидатів наук.

На факультеті функціонують Музей археології, Кабінет спеціальних історичних дисциплін, Навчально-методична лабораторія та Лабораторія соціологічних досліджень, які відіграють важливу роль у формуванні майбутніх професіоналів як історичного, так і соціологічного спрямування.

I. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА РОБОТА

Підготовка фахівців на історичному факультеті здійснюється за освітньо-професійними, освітньо-науковими і науковими програмами на таких рівнях вищої освіти, що передбачають здобуття відповідних ступенів вищої освіти: бакалавра, магістра, доктора філософії, доктора наук.

Упродовж кількох останніх років у навчальній роботі на факультеті відбулися суттєві зміни, пов'язані з оновленням освітнього законодавства, яке стосується системи вищої освіти загалом, та практичними потребами, що їх визначає ринок праці й зацікавлення студентів. Від 2016–2017 навчального року на першому (бакалаврському) і другому (магістерському) рівнях вищої освіти на історичному факультеті здійснюється на денній формі навчання за трьома спеціальностями: 014.03 Середня освіта (Історія), 032 Історія та археологія, 054 Соціологія; на заочній формі навчання – за двома спеціальностями: 014.03 Середня освіта (Історія), 032 Історія та археологія. У 2017–2018 н.р. уперше на заочній формі навчання за цими спеціальностями відбувся набір у магістратуру.

На даний час на всіх спеціальностях історичного факультету денної форми навчання навчається 730 студентів, заочної форми – 211. Кількість студентів на історичному факультеті, які навчаються за освітньо-професійними програмами бакалавра і магістра (станом на 1 березня 2018 р.) відображено в таблицях 1 і 2:

Таблиця 1

Денна форма навчання

ОС	Бакалавр								Магістр			
	I		II		III		IV		I (V)		II (VI)	
Курс												
Джерело фінансування	Бюджет	Платне навчання	Бюджет	Платне навчання	Бюджет	Платне навчання	Бюджет	Платне навчання	Бюджет	Платне навчання	Бюджет	Платне навчання
Кількість студентів	106	70	94	38	105	25	114	21	52	38	54	13

Заочна форма навчання

Таблиця 2

ОС	Бакалавр										Магістр	
	I		II		III		IV		V		I (VI)	
Курс												
Джерело фінансування	Бюджет	Платне навчання	Бюджет	Платне навчання	Бюджет	Платне навчання	Бюджет	Платне навчання	Бюджет	Платне навчання	Бюджет	Платне навчання
Кількість студентів	9	19	8	26	16	20	10	38	11	32	7	15

У розрізі курсів кількість студентів на заочному відділенні історичного факультету з 2013 по 2017 рік була такою:

Курс	Станом на 1.09.2013 р.	Станом на 1.09.2014 р.	Станом на 1.09.2015 р.	Станом на 1.09.2016 р.	Станом на 1.09.2017 р.
I	35	25	18	27	27
II	39	37	32	24	34
III	60	37	35	39	32
IV	59	66	43	37	47
V	69	59	60	47	43
VI	67	52	28	42	24 (магістри)
Всього:	329	276	216	216	207

Результати вступних кампаній 2016 і 2017 років, коли набір студентів відбувався за новими спеціальностями, дають підстави стверджувати про позитивну динаміку зацікавлень з боку абітурієнтів освітньо-професійними програмами, які пропонує факультет. Цьому сприяло оновлення тематики і змісту навчальних курсів. До навчальних планів (поряд з традиційними узагальнюючими курсами, які акцентують на політичній історії) включено курси, що обговорюють питання історичної пам'яті, інтелектуальної історії, висвітлюють соціокультурні й повсякденні аспекти минулого, історичні образи, життя різних верств суспільства, ідейні трансформації тощо. На історичний факультет вступають абітурієнти з високими результатами ЗНО (близько 180 балів). На молодших курсах суттєво зросла кількість студентів, які представляють різні регіони України. Кількість студентів, які навчаються за спеціальностями історичного факультету на перших курсах, відображено в таблицях 3 і 4:

Таблиця 3

ОС бакалавр

Спеціальність		014.03 Середня освіта (Історія)				032 Історія та археологія				054 Соціологія			
Форма навчання		Денне		Заочне		Денне		Заочне		Денне		Заочне	
Джерело фінансування		Бюджет	Платне	Бюджет	Платне	Бюджет	Платне	Бюджет	Платне	Бюджет	Платне	Бюджет	Платне
Курс	I	39	9	3	5	49	41	6	14	18	20	-	-
	II	34	8	4	10	41	25	4	16	19	5	-	-

Таблиця 4

ОС магістр

Спеціальність		014.03 Середня освіта (Історія)				032 Історія та археологія				054 Соціологія			
Форма навчання		Денне		Заочне		Денне		Заочне		Денне		Заочне	
Джерело фінансування		Бюджет	Платне	Бюджет	Платне	Бюджет	Платне	Бюджет	Платне	Бюджет	Платне	Бюджет	Платне
Курс	I	22	4	5	8	19	26	2	7	11	8	-	-
	II	16	4	-	-	28	8	-	-	10	1	-	-

Динаміка студентів на історичному факультеті впродовж останніх п'яти років не зазнала суттєвих змін. Загальна кількість студентів денної форми навчання становить 750–800 осіб, а заочної – близько 200. Якщо кількість студентів на бакалавраті простувала в бік зменшення, то на магістерії вона зростала. Ця динаміка (за даними проектів контингенту, які відображають реальну кількість студентів на старших курсах і очікувану для першого курсу) відображена в таблицях 5 і 6:

Денна форма навчання

Таблиця 5

Навчальний рік	2013–2014 н.р.			2014–2015 н.р.			2015–2016 н.р.			2016–2017 н.р.			2017–2018 н.р.			
	Бюджет	Платне	Разом	Бюджет	Платне	Разом	Бюджет	Платне	Разом	Бюджет	Платне	Разом	Бюджет	Платне	Разом	
ОКР/ОС	Бакалавр	486	265	751	453	250	703	460	230	690	446	195	641	435	163	598
	Спеціаліст	73	22	95	74	5	79	46	25	71	45	14	59	-	-	-
	Магістр	71	3	74	63	8	71	65	36	101	100	31	131	141	57	198

Таблиця 6

Заочна форма навчання

Навчальний рік	2013–2014 н.р.			2014–2015 н.р.			2015–2016 н.р.			2016–2017 н.р.			2017–2018 н.р.			
	Бюджет	Платне	Разом	Бюджет	Платне	Разом	Бюджет	Платне	Разом	Бюджет	Платне	Разом	Бюджет	Платне	Разом	
ОКР/ОС	Бакалавр	61	191	252	50	201	251	49	174	223	63	94	157	74	115	189
	Спеціаліст	15	41	56	15	35	50	10	41	51	15	35	50	-	-	-
	Магістр	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10	15	25

Важливим інструментом підготовки фахівців на історичному факультеті є спеціалізації, які студенти обирають після першого курсу. Перелік спеціалізацій оновлюється відповідно до появи нових напрямів досліджень і запитів студентів. У межах спеціальності 032 Історія та археологія ОС бакалавр студенти вибирають між шістьма спеціалізаціями: 1. Військова історія; 2. Культурно-інтелектуальна історія; 3. Археологія та антропологія; 4. Європейська історична регіоналістика; 5. Музезнавство та архівознавство. Студенти тієї ж спеціальності ОС магістр мають вибір між сімома спеціалізаціями: 1. Центральна Європа в історії; 2. Історія України в національному та європейському вимірах; 3. Історична пам'ять та публічна історія; 4. Військова історія; 5. Історичний туризм та культурна спадщина; 6. Карпатський регіон: археологія та етнологія; 7. Експертиза історико-культурних цінностей та історичне пам'яткознавство. Для студентів спеціальності/предметної спеціалізації 014.03 Середня освіта (Історія) на ОС магістр запроваджено ще внутрішні спеціалізації: 1. Історичне краєзнавство; 2. Соціокультурна історія України; 3. Шкільна історія; 4. Європейські студії та американістика. Вибір спеціалізації в поєднанні із широким переліком вибіркових дисциплін дає змогу студенту найкраще реалізувати пізнавальні й наукові інтереси.

Формуванню професійних умінь студентів сприяють навчальні й виробничі практики: археологічно-краєзнавча, музейно-архівна, історико-краєзнавча, педагогічна, науково-дослідна. Студенти-історики беруть участь у впорядкуванні матеріалів Архіву Університету. Практики студентів-соціологів спрямовані на формування у студентів умінь програмувати соціологічне дослідження, збирати соціологічну інформацію, обробляти та аналізувати її. У межах практик відбувається збір і опрацювання матеріалів (як у випадку археологів, етнологів, соціологів), які стають основою для реалізації ширших наукових проєктів. В останні роки дедалі більше програми практик на історичному факультеті спрямовані на збір і фіксацію важливих матеріалів методами усної історії. Так відбуваються записи інтерв'ю і спогадів осіб, які були безпосередніми учасниками історичних подій від середини ХХ ст. і до наших днів. Розвиток практик, у навчальній ефективності яких сумніватись не доводиться, потребує відповідного матеріального й фінансового забезпечення.

Відбулися на факультеті позитивні зрушення в започаткуванні міжнародних навчальних програм. Під егідою Вишеградського фонду від 2016–2017 н. р. працює магістерська програма “Центральна Європа впродовж історії” як одна зі спеціалізацій в межах спеціальності 032 Історія та археологія. Студенти мають змогу слухати лекції, працювати на семінарських (практичних) заняттях і загалом отримувати консультації від викладачів з Польщі, Угорщини, Чехії. Також в останні роки студенти й викладачі історичного факультету отримали перший досвід навчання і викладання за кордоном у межах міжнародних програм, насамперед програми академічної мобільності Еразмус+. Університетськими осередками за кордоном, куди виїздили студенти і викладачі для навчання чи викладання, були Університет Аристотеля (м. Фессалоніки, Греція), Віденський університет, Загребський університет, Педагогічний університет у Кракові та ін.

Найближчими завданнями, від яких буде залежати якість навчання на історичному факультеті, є розробка і впровадження електронних навчальних курсів, налагодження різних форм дистанційного навчання, покращення мовної підготовки, внесення змін у навчальні плани відповідно до нових напрямів досліджень і запитів студентів, розширення можливостей для студентів набувати практичні вміння. Компетентнісний підхід, до якого спонукають сучасні освітні стандарти, акцентує не так на знанневому, як на діяльнісному компоненті. Нагальною навчальною потребою стають курси, які дають змогу студентів орієнтуватися в сучасному суспільстві, аналізувати тенденції суспільного розвитку, вчать змінності. Сучасне аудиторне заняття (лекційне, семінарське, практичне) не може відбутися без технічних засобів навчання. В останні два-три роки на факультеті викладачі дедалі частіше використовують візуальні презентації. Цю тенденцію треба розвивати, готуючи як самі презентації, так і відповідно обладнуючи аудиторії. Це дасть змогу йти в руслі сучасних навчальних практик, коли межа між лекційними і семінарськими (практичними) заняттями стає умовною, а результати навчання залежать від вміння викладача організувати студентів в межах реалізації спільних проєктів.

II. НАУКОВА РОБОТА

Основними пріоритетними напрямами наукової діяльності факультету є: історія суспільно-політичних та культурних процесів в Україні; народна культура українців; історична славістика, окциденталістика та орієнталістика; історія Центральної та Східної Європи; військова історія; церковна історія; інтелектуальна історія; шкільна історія; теоретичні аспекти історії, методика та методологія історичних досліджень (у т. ч. – спеціальні історичні дисципліни, джерелознавство та історіографія); львовознавство, зокрема, історія Львівського університету; соціологія.

Викладачі історичного факультету тісно співпрацюють з такими інститутами НАН України, як Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича, Інститут народознавства, Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології, Інститут археології, Інститут української археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського, Інститут східознавства ім. А. Ю. Кримського, Інститут соціології.

Професори Бандрівський М. С., Качараба С. П., Кондратюк К. К., Франко О. О. є членами спеціалізованої вченої ради Д 35.222.01 при Інституті українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України та Інституті народознавства НАН України. Проф. Войтович Л. В. є заступником головного редактора видання Інституту українознавства ім. І. Крип'якевича “Княжа доба”, а також бере участь у підготовці підготовці “Галицько-Волинської енциклопедії”; проф. Бандрівський М. С. – член редакційної ради наукового збірника Інституту українознавства ім. І. Крип'якевича “Матеріали та дослідження з археології Прикарпаття та Волині”; проф. Глушко М. С. та доц. Сілецький Р. Б. – члени редколегій видань Інституту народознавства та Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології – відповідно “Народознавчих зошитів” та “Народної творчості та етнології”; доц. Файда О. В. – член редколегії видання “Софія Київська. Візантія. Русь. Україна” Інституту української археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського та ін. Проф. Черниш Н. Й. – член журі міжнародного конкурсу Інституту соціології НАН України на звання кращого молодого соціолога року України ім. Н. В. Паніної.

На факультеті функціонують 2 спеціалізовані вчені ради, зокрема спеціалізована вчена рада К 35.051.26 на здобуття наукового ступеня кандидата соціологічних наук за спеціальністю 22.00.04 – спеціальні та галузеві соціології та спеціалізована вчена рада (з 2016 р.); Д 35.051.12 на здобуття наукових ступенів кандидата та доктора історичних наук зі спеціальностей 07.00.01 – історія України, 00.00.02 – всесвітня історія (з 2014 р.).

За звітний період випускниками аспірантури історичного факультету було захищено 31 кандидатську дисертацію, а також 1 докторську дисертацію.

Таблиця 7

Прізвище, ініціали	Науковий керівник / консультант	Рік закінчення	Дата, місце захисту	Тема дисертації, шифр спеціальності
Захист дисертацій випускниками аспірантури				
Марусяк Т. С.	Доц. Демків О. Б.	2014	21.05.2013, Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна	“Прояви деформації правової свідомості у середовищі сучасної української молоді”, 22.00.04 – спеціальні та галузеві соціології
Кузьмінська Б. П.	Доц. Сілецький Р. Б.	2006	25.06.2013, Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України та Інститут народознавства НАН України	“Демонологія українців Опілля”, 00.00.05 – етнологія
Ленартович О. В.	Проф. Ситник О. С.	2012	03.12.2013, Інститут археології НАН України	“Культура лінійно-стрічкової кераміки у межиріччі Дністра і Південного Бугу”, 07.00.04 – археологія
Кравецька О. З.	Проф. Сухий О. М.	2011	13.12.2013, Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України	“Громадсько-політична діяльність Сидора Голубовича”, 07.00.01 – історія України

			та Інститут народознавства НАН України	
Шедловська М. В.	Доц. Демків О. Б.	2012	25.02.2014, Харківський національний університет імені Н. В. Каразіна	“Екологічна свідомість сучасного українського суспільства: соціологічні виміри”, 22.00.04 – спеціальні та галузеві соціології
Цебенко А. М.	Проф. Криль М. М.	2012	11.03.2014, Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України та Інститут народознавства НАН України	“Православна Церква в Чеських землях і Словаччині в 1945 р. – на початку ХХІ ст.: організаційний розвиток і діяльність”, 00.00.02 – всесвітня історія
Папа І. Ю.	Проф. Войтович Л. В.	2013	29.04.2014, Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України та Інститут народознавства НАН України	“Генеалогічна війна” (1901–1939): проблеми походження князівських родів у Великому князівстві Литовському”, 00.00.02 – всесвітня історія
Пуківський Ю. В.	Проф. Глушко М. С.	2013	30.09.2014, Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України та Інститут народознавства НАН України	“Весняна календарно-побутова обрядовість українців історико-етнографічної Волині: загальноетнічні риси і локальна специфіка”, 00.00.05 – етнологія
Сипко Б. В.	Доц. Баран З. А.	2014	07.10.2014, Львівський національний університет імені Івана Франка	“Мусульманська спільнота у громадсько-політичному житті Франції (1995–2007 рр.)”, 00.00.02 – всесвітня історія
Яремко М. В.	Проф. Криль М. М.	2014	07.10.2014, Львівський національний університет імені Івана Франка	“Політика королівського уряду Югославії в Другій світовій війні”, 00.00.02 – всесвітня історія
Кравець Д. М.	Проф. Сухий О. М.	2013	22.10.2014, Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки	“Західноукраїнська громадсько-політична думка про радянську Україну (20-і –30-і рр. ХХ ст.)”, 07.00.01 – історія України
Вашрова Н. В.	Доц. Серета В. В.	2013	31.10.2014 р., Д 26.229.02, Інститут соціології НАН України	“Зміни у соціальному просторі сучасного українського міста під впливом туристичних практик”, 22.00.04 – спеціальні та галузеві соціології
Доліновський В. І.	Доц. Заяць А. Є.	2012	24.12.2014, Український	“Організація та діяльність Земського архіву у Львові

			науково-дослідний інститут архівної справи та документознавства	(1919–1933)”, 07.00.06 – історіографія джерелознавство та СІД
Козлова І. В.	Проф. Черниш Н. Й.	2013	27.02.2015, Інститут соціології НАН України	“Релігійний та секулярний вимір приватного та публічного простору сучасного українського суспільства”, 22.00.04 – спеціальні та галузеві соціології
Саламаха І. П.	Проф. Шуст Р. М.	2008	21.04.2015, Львівський національний університет імені Івана Франка	“Охорона пам'яток історії та культури Східної Галичини у другій половині ХІХ – на початку ХХ ст.: організаційні засади, законодавство, фінансування”, 07.00.01 – історія України
Ляска В. М.	Доц. Онищук Я. І.	2013	22.04.2015, Львівський національний університет імені Івана Франка	“Територіальний та адміністративний розвиток верхнього Побужжя у ІХ–ХІV ст.”, 07.00.01 – історія України
Химович О. С.	Доц. Серета В. В.	2013	02.06.2015, Харківський національний університет імені Н. В. Каразіна	“Роль трудової міграції у формуванні етнічних та національних стереотипів сучасних заробітчан”, 22.00.04 – спеціальні та галузеві соціології
Купин Л. Я.	Проф. Качараба С. П.	2012	30.06.2015, Львівський національний університет імені Івана Франка	“Імміграційна політика Франції (1919–1939 рр.)”, 00.00.02 – всесвітня історія
Гнідик І. І.	Проф. Качараба С. П.	2015	29.12.2015, Львівський національний університет імені Івана Франка	“Початки та розбудова Греко-Католицької Церкви у США (кінець ХІХ – початок ХХ ст.)”, 00.00.02 – всесвітня історія
Вахула Б. Я.	Проф. Черниш Н. Й.	2014	05.04.2016, Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна	“Соціальні медіа як механізм політичної мобілізації в сучасному українському суспільстві”, 22.00.04 – спеціальні та галузеві соціології
Гаврилишин М. Р.	Проф. Войтович Л. В.	2015	11.05.2016, Львівський національний університет імені Івана Франка	“Політичні і шлюбні зв'язки британських династій з Рюриковичами у ІХ–ХІ ст.”, 00.00.02 – всесвітня історія
Лісін Д. С.	Проф. Войтович Л. В.	2015	11.05.2016, Львівський національний університет імені	“Вплив вікінгів на розвиток ірландського суспільства в кінці VIII–Х ст.”, 00.00.02 –

			Івана Франка	всесвітня історія
Корбяк Д. В.	Проф. Шуст Р. М.	2015	30.06.2016, Львівський національний університет імені Івана Франка	“Науково-викладацька та церковна діяльність Митрополита Сильвестра (Сембратовича) (1836–1898)”, 07.00.01 – історія України
Ковалевич Т. В.	Проф. Кондратюк К. К.	2014	16.11.2016, Львівський національний університет імені Івана Франка	“Український національно-визвольний рух 1944–1989 років у інформаційному просторі Української РСР”, 07.00.01 – історія України
Пиріг М. І.	Проф. Сухий О. М.	2014	16.11.2016, Львівський національний університет імені Івана Франка	“Український ліворадикальний рух у Польщі (1919–1929 рр.)”, 07.00.01 – історія України
Вовчко М. І.	Доц. Сирота Р. Б.	2015	07.12.2016, Львівський національний університет імені Івана Франка	“Асиміляційні процеси єврейського населення Галичини у другій половині XIX – на початку XX ст.”, 00.00.02 – всесвітня історія
Карпенко А. А.	Проф. Франко О. О.	2016	07.02.2017, Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України та Інститут народознавства НАН України	“Етнографічна діяльність Володимира Шухевича”, 07.00.01 – етнологія
Баглай М. В.	Доц. Галайчук В. В.	2016	04.04.2017, Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України та Інститут народознавства НАН України	“Традиційна літня календарно-побутова обрядовість волинян: загально-українські риси та локальні особливості”, 07.00.01 – етнологія
Хомич М. О.	Проф. Кріль М. М.	2016	23.05.2017, Львівський національний університет імені Івана Франка	“Польська Автокефальна Православна Церква у 1945 р. – на поч. XXI ст.: інституційний розвиток та культурна діяльність”, 00.00.02 – всесвітня історія
Шевченко О. В.	Доц. Качмар В. М.	2011	23.05.2017, Львівський національний університет імені Івана Франка	“Церковна і громадсько-політична діяльність Тита Войнаровського”, 07.00.01 – історія України

Гарасимчук М. Є.	Доц. Вінниченко О. О.	2016	26.10.2017, Інститут української археології та джерелознавства ім. М. С. Грушевського НАН України	“Актові книги Самбірської економії кінця XVI–XVII ст.: історико-джерелознавче дослідження”, 07.00.06 – історіографія джерелознавство та СІД
Захист дисертацій випускниками докторантури				
Гаврилів І. О.	Проф. Сухий О. М.	2016	24.05.2017, Львівський національний університет імені Івана Франка	“Військово-політична діяльність УВО-ОУН в боротьбі за Українську Державу (1920–1941 рр.)”, 07.00.01 – історія України

Динаміка захистів кандидатських дисертацій впродовж звітної періоду є досить стабільною і виглядає таким чином:

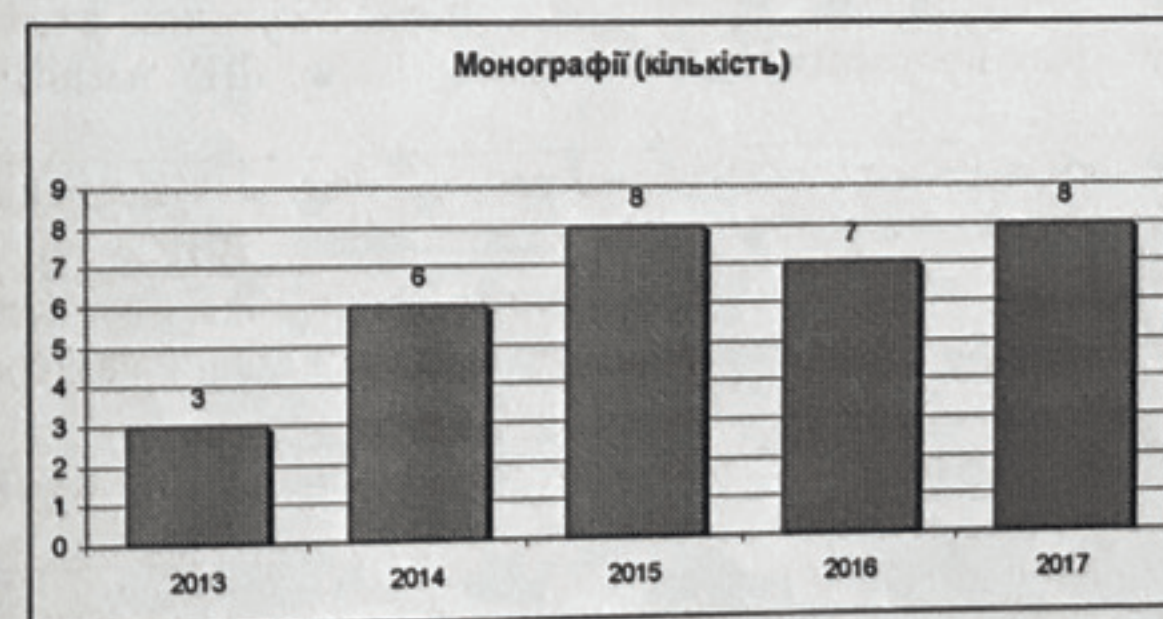
Рисунок 1

Загалом вчені факультету за звітний період опублікували 32 монографії, 32 підручники і посібники, 34 статті у виданнях, які включені до міжнародних наукометричних баз даних, 152 статті в інших закордонних виданнях, 486 статей у фахових виданнях України та 488 статей в інших українських виданнях.

У часовому розрізі динаміка публікацій викладачів факультету має такий вигляд:

Рисунок 2

Бібліографічний опис

Войтович Л. В., Александрович В. С. Король Данило Романович (Славетні постаті середньовіччя). – Вип. 3. / Леонтій Войтович, Володимир Александрович. – Біла Церква: вид. Пшонківський О.В., 2013. – 240 с.

Сіромський Р. Бартатів: Історія / Руслан Сіромський. Львів: “Тріада плюс”, 2013. – 560 с.

Павлишин О. Євген Петрушевич (1863–1940). Ілюстрований біографічний нарис / Олег Павлишин. – Львів: Манускрипт–Львів, 2013. – 400 с., іл.

Złota księga historiografii lwowskiej XIX i XX wieku / Pod red. nauk. Jerzego Maternickiego, Pawła Sierżęgi, Leonida Zaszkiłniaka. – Rzeszów: Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, 2014. – 614 s.

Stefan Krukowski i jego przygoda z PMA / Kozłowski Stefan Karol, Karczewski Marcin, Przepałkowska Martyna, Sytnyk Oleksandr / Red. S. K. Kozłowski. – Warszawa; Łódź: Uniwersytet Warszawski, 2014. – 230 s.

Войтович Л. Лев Данилович князь галицько-волинський (бл. 1225 – бл. 1301) / Леонтій Войтович. – Львів: Інститут українознавства ім. І. Крип’якевича НАН України, 2014. – 314 с.

Войтович Л. Князь Рюрик (Славетні постаті середньовіччя. – Вип. 4) / Леонтій Войтович. – Біла Церква: Видавець Олександр Пшонківський, 2014. – 128 с.

Козицький А. Leopolis militans. Нариси військової історії Львова XIII–XVIII ст. / Андрій Козицький. – Львів: Априорі, 2014. – 368 с., карти, іл.

Войтович Л. В. Галич у політичному житті Європи XI–XIV століть / Леонтій Войтович. – Львів: Інститут українознавства ім. І. Крип’якевича НАН України, 2014. – 478 с.

Історія та історики у Львівському університеті: традиції і сучасність (до 75-річчя створення Історичного факультету) / за ред. Леоніда Зашкільняка і Павла Серженги. – Львів: ПАІС, 2015. – 412 с.

Кондратюк К. К. Спомини і роздуми історика / Костянтин Кондратюк. – Львів: ЛА “Піраміда”, 2014. – 156 с.

Лильо І. Львівська кухня / Ігор Лильо. – Х.: Фоліо, 2015. – 250 с.

Ровенчак О. А. Міжнародна міграція: теорія та практика / О. А. Ровенчак, В. В. Володько. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2015. – 412 с.

Цебенко А. Мужилівичі в суспільно-культурних та релігійних процесах Галичини: історико-краєзнавче дослідження / Андрій Цебенко, прот. Михайло Цебенко. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2015. – 284 с. + вкл.

Historia historiografii i metodologia historii w Polsce i na Ukrainie / pod red. nauk. J. Maternickiego, J. Pisulińskiej i L. Zaszkiłniaka. – Rzeszów: Wyd-wo Uniwersytetu Rzeszowskiego, 2015. – 340 s.

Mýty a pověry v každodennosti obyvatel Ukrajinského Polesí a Zakarpatí / Andrea Preissová Krejčí, Jana Máčalová, Jasná Skotáková, Volodymyr Halaiczuk. – Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2015. – 206 s.

Генег Р. Львів: нові міщани, студенти та режим 1944-1953 рр. / Роман Генег. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2015. – 320 с.

Галайчук В. Українська міфологія / Володимир Галайчук. – Харків: Книжковий клуб “Клуб Сімейного Дозвілля”, 2016. – 288 с.

Кріль М. Доброміль у долині Вирви. Т. 2: Історія і культура / Михайло Кріль. – Львів: Бадікова Н. О., 2016. – 936 с.

Кріль М. Історія села Комаровичі / Михайло Кріль. – Львів: Бадікова Н. О., 2016. – 424 с.

Сухий О. М. Релігійні процеси на Львівщині в кінці 1980-их – 1990-их рр.: суспільно-політична сфера та міжконфесійні відносини / О. М. Сухий. – Львів: ПАІС, 2016. – 244 с.

Тарнавський Р. Кафедра етнології Львівського університету. Класичний період (1910–1947) / Роман Тарнавський. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2016. – 236 с.

Historia w Uniwersytecie Lwowskim. Badania i nauczanie (do 1939 roku) / redakcja naukowa Jerzy Maternicki, Joanna Pisulińska i Leonid Zaszkiłniak. – Rzeszów: Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, 2016. – 662 s.

Od cerkwi katedralnej króla Daniela Romanowicza do bazyliki Pw. Narodzenia NMP w Chełmie. Wyniki badań interdyscyplinarnych sezonu 2013–2014 / A. Buko, D. Dąbrowski, L. Wojtowycz i in. – Chełm: Muzeum Ziemi Chełmskiej im Wiktora Ambroziewicza w Chełmie, 2016. – 324 s.

Україна: литовська доба 1320–1569 / С. Климівський, Л. Войтович, І. Сварник, Д. Ващук, А. Блануца, Б. Черкас. – Вид. друге, поновлене і доповнене. – Київ: ТОВ “Балтія-Друк”, 2017. – 176 с.

Войтович Л. Історія війн і військового мистецтва: у трьох томах. Т. 1: Від зачатків військової організації до професійних найманих армій (бл. 3060 р. до Христа – початок XVI ст.) / Леонтій Войтович, Юрій Овсінський. – Харків: Фоліо, 2017. – 894 с.

Глушко М. Надсяння: традиційна культура і побут (етнолінгвістичні скарби) / Михайло Глушко, Леся Хомчак. – Львів: Інститут українознавства ім. І. Крип’якевича НАН України, 2017. – 592 с.

Дух О. Превелебні панни: Жіночі чернечі спільноти Львівської та Перемишльської єпархій у ранньомодерний період. – Львів: Видавництво УКУ, 2017. – 752 с. – (Серія “Київське християнство”, т. 5).

Реєстр митрополичого архіву Унійної Церкви 1763 року / упорядкування та вступна стаття Олексія Вінниченка. – Львів: Видавництво УКУ, 2017. – 736 с. – (Серія “Київське християнство”, т. 3).

Коваліско Н. В. Комерційна реклама і споживання: соціологічний дискурс / Н. В. Коваліско, О. І. Герус. – Львів: ТЗОВ “Ліга-Прес”, 2017. – 200 с.

Сипко Б. Мусульманська спільнота у житті Французької Республіки (1995–2007 рр.) / Богдана Сипко. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2017. – 344 с.

Байдак М. Українське жіноцтво в роки Першої світової війни: спектр суспільних ролей / М. Байдак, О. Бежук // Українські жінки у тиглях модернізації / під заг. ред. О. Кісь. – Харків, 2017. – С. 78–105.

Рисунок 3

Таблиця 9

Підручники і навчальні посібники

Бібліографічний опис

Кріль М. М. Історія країн Центрально-Східної Європи (кінець XX – початок XXI ст.)* / М. М. Кріль. 3-тє вид., виправл. і доповн. – К.: Знання, 2013. – 278 с.
Історія України. 10–11 класи / Б. Галайко, В. Голубко, О. Дедик, Р. Коваль, А. Козицький. – 2-е вид., доповнене і виправлене. – Львів : Астролябія, 2013. – 208 с.
Коваліско Н. В. Стратифікаційний аналіз сучасного суспільства* / Н. В. Коваліско. – Львів: “Магнолія 2006”, 2013. – 312 с.
Історія України / В. А. Качкан, В. М. Левандовський, Т. Г. Марискевич та ін.; за ред. В. А. Качкана. – Київ : ВСВ “Медицина”, 2014. – 360 с.
Історія та художня культура України. – Вип. 4 : Русь-Україна / Ярослав Дашкевич, Ольга Щодра, Юрій Диба та ін. – Львів : Артклас, 2014. – 160 с.
Сторінки історії Львівського університету (за матеріалами німецькомовних документів) / Упоряд. В. М. Качмар, М. С. Смолій. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2014. – 168 с. + 20 вкл.
Лешкович Н. Практикум з історії Росії від найдавніших часів до кінця XVIII століття / Наталія Лешкович. – Львів : ПАІС, 2014. – 300 с.
Шпик І. Болгарія і Південно-Західна Русь: релігійно-культурні відносини останньої чверті XIV – першої половини XVI ст. / Ігор Шпик. – Львів : Паїс, 2014. – 236 с.
Бандровський О. Г. Всесвітня історія. Історія України*: підручник для 6-го класу загальноосвітніх навчальних закладів / О. Г. Бандровський, В. С. Власов. – Київ : Генеза, 2014. – 272 с.
Бандровский А. Г. Всемирная история. История Украины: учеб. для 6-го кл. общеобразоват. учеб. завед.* / А. Г. Бандровский, В. С. Власов. – Киев : Генеза, 2014. – 272 с.
Bandrowski A. Istoria universală. Istoria Ucrainei. Manual de clasa a 6-a pentru școlile cu predare în limba română* / A. Bandrowski V. Vlasov. – Львів : Світ, 2014. – 272 s.
Bandrowski A. Istoria universală. Istoria Ucrainei. Manual de clasa a 6-a pentru școlile cu predare în limba moldovenească* / A. Bandrowski V. Vlasov. – Львів : Світ, 2014. – 272 s.
Bandrowski O. Historia powszechna. Historia Ukrainy. Podręcznik dla klasy 6. ogólnokształcących szkół z polskim językiem nauczania* / O. Bandrowski, W. Własow. – Львів : Світ, 2014. – 272 s.
Bandrowszkij O. Világtörténelem. Ukrajna Története. Tankönyv az általános oktatási rendszerű tanintézetek 6. osztálya számára* / O. Bandrowszkij, V. Vlasov. – Львів : Світ, 2014. – 272 s.
Баран З. Історія України (від давнини до сучасності) / З. А. Баран, Н. В. Кокотко, Р. Б. Тарнавський. – Львів : Вид-во Львівської політехніки, 2014. – 104 с.
Баукова А. Антична археологія* / Анастасія Баукова. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2014. – 346 с.
Глушко М. Історія народної культури українців / Михайло Глушко. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2014. – 416 с., іл.
Історія України. 1914–2014 : Матеріали до підручника для учнів загальноосвітніх шкіл / за заг. ред. Андрія Козицького ; Богдан Галайко, Віктор Голубко, Олександр Дедик, Роман Коваль, Андрій Козицький та ін. – Третє, доповнене і виправлене видання. – Львів : Астролябія, 2014. – 208 с.
Костишин Е. І. Філософія / Е. І. Костишин. – Львів : Простір-М, 2015. – 233 с.
Історія країн Західної Європи та Північної Америки Нового часу (кінець XV – початок XIX ст.)* / З. А. Баран, С. П. Качараба, Р. Б. Сіромський, Б. П. Чума ; за ред. З. А. Баран. – К. : Знання, 2015. – 533 с.
Історія України XIX–XXI століть : практикум* / В. Є. Голубко, Р. В. Лаврецький, А. Ф. Лозинський, М. Я. Нагірняк, В. І. Чура. – К. : Знання, 2015. – 375 с.
Качараба С. Історія Західної Європи та Америки другої половини XX – початку XXI ст. : практикум / С. Качараба, Р. Сіромський. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2015. – 293 с.

Білостоцький С. Історія конституціоналізму України / Степан Білостоцький. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2015. – 225 с.
Новітня історія країн Західної Європи та Північної Америки (1945 р. – початок XXI ст.)* / Баран З. А., Кипаренко Г. М., Козицький А. М., Мовчан С. П., Сіромський Р. Б., Швагуляк М. М.; за ред. М. М. Швагуляка. – 2-е вид. (перероб. і доп.). – Львів : Тріада Плюс, 2015. – 708 с.
Час народів. Історія України XIX століття / Аркуша О. Г., Кондратюк К. К., Мудрий М. М., Сухий О. М.; за заг. ред. М. М. Мудрого. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, Вид-во “Літопис”, 2016. – 408 с.
Коваліско Н. В. Основи економічної соціології / Н. В. Коваліско, А. І. Кудринська. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2016. – 442 с.
Щодра О. Історична географія України від найдавніших часів до кінця XVIII століття. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2016. – 296 с.
Жишкович В. Русь-Україна від княжої доби до епохи Ренесансу / Володимир Жишкович, Ольга Щодра. – Львів : ПВД “Артклас”, 2016. – 168 с. (Серія “Художня культура України”. – Кн. 5)
Сторінки історії Львівського університету за матеріалами німецькомовних документів / упоряд. В. М. Качмар, М. С. Смолій. – Вид. 2-ге, доп. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2016. – 208 с.
Основи краєзнавства / В. Є. Голубко, М. Р. Литвин, А. В. Середяк та ін.; за заг. ред. О. П. Реєнта. – Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2016. – 276 с.
Центральна Європа в історії: від багатонаціональних імперій до Вишградської співпраці / Балінт Варга, Олексій Вінниченко, Степан Качараба, Андрій Козицький, Михайло Кріль, Мар’ян Мудрий, Тамара Полещук, Ян Рихлік, Давід Свобода, Роман Сирота та ін. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2017. – Ч. 1–6.
Матеріали до запису поглиблених інтерв’ю в рамках виконання науково-дослідного завдання з курсу “Історія України другої половини XX – початку XXI століття” / упоряд. Г. Боднар, В. Качмар, О. Лукачук. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2017. – 76 с.

*Гриф МОН

Рисунок 4

Рисунок 5

Рисунок 6

Рисунок 7

Факультет видає 6 фахових наукових журналів: “Вісник Львівського університету. Серія історична”, “Вісник Львівського університету. Серія соціологічна”, “Наукові зошити історичного факультету Львівського університету”, “Археологічні дослідження Львівського університету”, “Проблеми слов’янознавства”, “Вісник Інституту археології. Львівський національний університет імені Івана Франка”.

Впродовж звітної періоду було видано 16 збірників наукових праць, зокрема:

Таблиця 10

Збірники наукових праць	
Серія, випуск	
Galicja a powstanie Styczniowe / pod redakcją Marioli Hoszowskiej, Agnieszki Kawalec i Leonida Zaszkiłniaka. – Warszawa; Rzeszów: Wydawnictwo „DiG”, 2013. – 654 с.,	
Наукові зошити історичного факультету Львівського університету. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2012–2013. – Вип. 13–14. Ювілейний збірник на пошану Богдана Якимовича. – 596 с.	
Вісник Львівського університету. Серія історична. – Львів: ПАІС, 2013. – Вип. 49: Ювілейне видання з нагоди 350-річчя Львівського університету / За ред. Олексія Сухого. – 400 с.	
Вісник Львівського університету. Серія соціологічна. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2013. – Вип. 7. – 336 с.	
Якимович Б. Україна та українці: події далекі і близькі. Вибрані праці / Богдан Якимович. – Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка, Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича НАН, Академія сухопутних військ ім. гетьмана Петра Сагайдачного; Науковий центр, Львівське обласне відділення Товариства зв'язків з українцями за межами України, Наукова фундація Андрія Чайковського, 2014. – 1086 с.	
Вісник Львівського університету. Серія історична. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2014. – Вип. 50: До 75-річчя історичного факультету. – 700 с.	
Вісник Львівського університету. Серія соціологічна. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2014. – Вип. 8. – 210 с.	
Вісник Львівського університету. Серія соціологічна. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2015. – Вип. 9. – 279 с.	
Наукові зошити історичного факультету Львівського університету. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2015. – Вип. 16. – 297.	
Якимович Б. З. Українська військова та воєнна історія. Ч. I: Події, постаті, символи / Б. З. Якимович. – Львів: НАСВ, 2015. – 231 с.	
Якимович Б. З. Українська військова та воєнна історія. Ч. II: Нехай вічна буде слава... / Б. З. Якимович. – Львів: НАСВ, 2015. – 216 с.	
Записки Львівського медієвістичного клубу / редкол.: Юрій Овсінський (голова), Сергій Козловський та ін. – Львів, 2016. – 125 с.	
Історичні пам'ятки Галичини: матеріали VI-ї краєзнавчої конференції (4.ІІІ.2016). – Львів, 2016. – 302 с.	
Вісник Львівського університету. Серія соціологічна. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2016. – Вип. 10. – 281 с.	
Наукові зошити історичного факультету Львівського університету. – ЛНУ імені Івана Франка, 2016. – Вип. 17. – 371 с.	
Записки Львівського медієвістичного клубу / заг. ред. Ю. Овсінського. – ЛНУ імені Івана Франка, 2017. – Вип. 2. – 222 с.	

Активно ведеться наукова робота зі студентами. Зокрема, за весь звітний період студенти історичного факультету стабільно є переможцями і призерами Всеукраїнських конкурсів студентських наукових робіт та олімпіад як з історії, так і з соціології. Починаючи з 2014 року студенти історичного факультету отримують призові місця на Міжнародному студентському турнірі з історії. Всеукраїнська студентська олімпіада з військової історії та конкурс наукових робіт “Гендерні студії” дають можливість розвивати наукову ерудицію студентів та приносять нагороди різного гатунку.

Серед інших конкурсів, в яких студенти історичного факультету отримали добрі результати, слід відзначити студентський історичний турнір імені Михайла Грушевського, організований ЛНУ імені Івана Франка (2016–2017 рр.), конкурс студентських наукових робіт “Український визвольний рух 1920–1950-х років”, конкурс статей “Пам'ятки України: Крим”, Конкурс наукових

і науково-популярних робіт студентів та аспірантів вищих навчальних закладів “Історія, яка нас об’єднує”.

Упродовж звітного періоду на історичному факультеті продовжували діяти такі структури НДРС, як Студентська рада історичного факультету, Львівський медієвістичний клуб (ЛМК), а також Наукове товариство студентів, аспірантів та молодих учених історичного факультету Львівського національного університету імені Івана Франка (НТІФ). Засновано студентську науково-освітню організацію #HistArt. У рамках їхньої діяльності за звітний період на факультеті проведено всеукраїнську студентську конференцію “Проблеми розвитку молодіжної науки в Україні” та студентсько-аспірантську конференцію з міжнародною участю “Феномен Європи: від традиційного до сучасного”, низку круглих столів.

Наголосимо, що викладачі історичного факультету тісно співпрацюють з Львівською обласною Малою академією наук, а також беруть активну участь у проведенні учнівських олімпіад з історії.

Таблиця 11

Перемоги студентів факультету в міністерських олімпіадах і конкурсах

Олімпіада / конкурс	2013	2014	2015	2016	2017
Всеукраїнська студентська олімпіада зі спеціальності “Історія”		Лехнюк Р. О. – III місце	Маланій З. М. – II місце		
Всеукраїнська студентська олімпіада зі спеціальності “Соціологія”	Гордієнко В. О. – III місце		Берездецька Л. В. – I місце	Приходько Т. О. – II місце	Приходько Т. О. – II місце
Всеукраїнська студентська олімпіада з навчальної дисципліни “Історія України”			Райтаровська Н. Г. – II місце		Пугач Д. Б. – II місце; Сович А. Б. – III місце
Всеукраїнська студентська олімпіада з військової історії					Лутчин І. І., I місце
Всеукраїнський конкурс студентських наукових робіт, “Історичні науки”	Циквас О. І. (наук. керівник доц. Дух О. З.) – I місце; Суховерська І. І. (наук. керівник доц. Полещук Т. С.) – II місце; Юхимчук К. І. (наук.	Альмес І. І. (наук. керівник – доц. Дух О. З.) – I місце; Вараниця А. О. (наук. керівник доц. Аркуша О. Г.) – I місце; Дроботій Т. М. (наук. керівник доц. Онищук Я. І.) – II місце	Федевич В. А. (наук. керівник – асист. Погоральський Я. В.) – I місце	Сапацінська Ю. Ю. (наук. керівник – доц. Аркуша О. Г.) – I місце	Пастернак В. В. (наук. керівник – доц. Аркуша О. Г.) – I місце

	керівник проф. Зашкільняк Л. О.) – II місце				
Всеукраїнський конкурс студентських наукових робіт, “Соціологія”	Пашко Н. Ю. (наук. керівник доц. Сусак В. І.) – I місце	Гордієнко В. О. (наук. керівник доц. Сусак В. І.) – I місце; Чабан І. І. (наук. керівник доц. Серета В. В.) – III місце	Коваль О. В. (наук. керівник доц. Бень О. Т.) – I місце; Луців О. Ю. (наук. керівник доц. Серета В. В.) – II місце	Галушка Л. І. (наук. керівник доц. Сусак В. І.) – I місце; Гойсан В. М. (наук. керівник доц. Демків О. Б.) – I місце	Подоляк Л. В. (наук. керівник проф. Коваліско Н. В.) – I місце; Дзябка І. Р. (наук. керівник проф. Коваліско Н. В.) – II місце
Всеукраїнський конкурс студентських наукових робіт, “Гендерні дослідження”		Байдак М. С. (наук. керівник – доц. Аркуша О. Г.) – I місце	Павлів Ю. З. (наук. керівник – доц. Мудрий М. М.) – I місце	Чорна Х. Р. (наук. керівник доц. Лукачук О. В.) – I місце; Сивохіна К. І. (наук. керівник асист. Химович О. С.) – II місце	Деревчук І. А. (наук. керівник доц. Лукачук О. В.) – II місце
Міжнародний студентський турнір з історії:		Команда в складі Димидюка Д. А., Райтаровської Н. Г., Вацеби Р. М., III місце		Команда в складі Димидюка Д. А., Радецького Н. М., Тупиці М. І., III місце.	Команда в складі Радецького Н. М., Пугача Д. Б., Косенка Н. С., Угриня С. О., III місце

У динамічному контексті успіхи студентської науково-дослідної роботи виглядають оптимістично, спостерігається тенденція до зростання студентської активності, зокрема:

Рисунок 8

Рисунок 9

Рисунок 10

Рисунок 11

Рисунок 12

Тематика науково-дослідної роботи

Держбюджетні теми

ТЕ-04Ф Культурно-побутові традиції українців етнографічної Волині; Сілецький Роман Броніславович, доктор історичних наук, професор; 0115U003248; 01.02.2015–31.12.2017.

Теми в межах робочого часу викладачів

“Матеріальна та духовна культура населення Карпато-Волинського регіону в давньоісторичну та середньовічну добу”; Онищук Ярослав Іванович, кандидат історичних наук, доцент; 0112U004041; 01.01.2012–31.12.2014 рр.

“Традиційно-побутова культура українців південно-західного історико-етнографічного регіону”; Макарчук Степан Арсентійович, доктор історичних наук, професор; 0112U004042; 01.01.2012–31.12.2014 рр.

“Галичина у контексті європейської історії кінця XVIII – першої половини XX ст.”; Голубко Віктор Євстафійович, доктор історичних наук, професор; 0112U004038; 01.01.2012–31.12.2014 рр.

“Русь у візантійських та західноєвропейських джерелах IX–XV ст.”; Войтович Леонтій Вікторович, доктор історичних наук, професор; 0112U004040; 01.01.2012–31.12.2014 рр.

“Західноукраїнські землі в період середньовіччя та ранньомодерного часу”; Шуст Роман Мар’янович, кандидат історичних наук, професор; 0112U004039; 01.01.2012–31.12.2014 рр.

“Розвиток архівної справи, документознавства та спеціальних історичних дисциплін на західноукраїнських землях (XVIII – початок XXI ст.)”; Целуйко Олександр Петрович, кандидат історичних наук, доцент; 0112U004044; 01.01.2012–31.12.2014 рр.

“Громадсько-політична та професійна діяльність української інтелігенції у XIX–XX ст.”; Сухий Олексій Миколайович, доктор історичних наук, професор; 0112U004043; 01.01.2012–31.12.2014 рр.

“Вузлові питання історії країн Центрально-Східної Європи”; Кріль Михайло Михайлович, доктор історичних наук, професор; 0112U004036; 01.01.2012–31.12.2014 рр.

“Країни Західної Європи та Північної Америки в системі міжнародних відносин XIX–XX ст.”; Качараба Степан Петрович, доктор історичних наук, професор; 0112U004037; 01.01.2012–31.12.2014 рр.

“Археологічні пам’ятки Прикарпаття, Волині та Закарпаття у стародавню і ранньосередньовічну добу”; Онищук Ярослав Іванович, кандидат історичних наук, доцент; 0115U003957; 01.01.2015–31.12.2017 рр.

“Етнокультурні процеси в Україні у другій половині XIX – на початку XXI ст.”; Сілецький Роман Броніславович, доктор історичних наук, професор; 0115U003556; 01.01.2015–31.12.2017 рр.

“Галичина наприкінці XIX – у першій половині XX ст.: суспільство, культура, історична пам’ять”; Голубко Віктор Євстафійович, доктор історичних наук, професор; 0115U003555; 01.01.2015–31.12.2017 рр.

“Середньовічна Європа, Візантія, Русь: політичні, економічні та культурні зв’язки (IX–XIV ст.)”; Войтович Леонтій Вікторович, доктор історичних наук, професор; 0115U003720; 01.01.2015–31.12.2017 рр.

“Особливості розвитку та функціонування державних, самоврядних та церковних інститутів на українських землях в епоху середньовіччя та ранньомодерного часу”; Шуст Роман Мар’янович, кандидат історичних наук, професор; 0115U003697; 01.01.2015–31.12.2017 рр.

“Розвиток спеціальних історичних дисциплін в Україні”; Целуйко Олександр Петрович, кандидат історичних наук, доцент; 0115U003698; 01.01.2015–31.12.2017 рр.

“Суспільно-політичні та національно-етнічні процеси на західноукраїнських землях (остання третина XVIII–XX ст.)”; Сухий Олексій Миколайович, доктор історичних наук, професор; 0115U003557; 01.01.2015–31.12.2017 рр.

“Народи Центральної та Східної Європи: суспільно-політичні зв'язки та культурні взаємини”; Кріль Михайло Михайлович, доктор історичних наук, професор; 0115U003955; 01.01.2015–31.12.2017 рр.

“Світові інтеграційні процеси у другій половині ХХ – на початку ХХІ ст.”; Качараба Степан Петрович, доктор історичних наук, професор; 0115U003558; 01.01.2015–31.12.2017 рр.

“Скерованість та динаміка змін в сучасному українському суспільстві”; Черниш Наталія Йосипівна, доктор соціологічних наук, професор; 0104U004137; 01.01.2014–31.12.2016 рр.

“Соціологічні виміри сучасного турбулентного соціуму”; Черниш Наталія Йосипівна, доктор соціологічних наук, професор; 0117U001312; 01.01.2017–31.12.2019 рр.

Міжнародні зв'язки

Історичний факультет Львівського університету тісно співпрацює зі закордонними науковими, установами, вищими навчальними закладами та архівами стосовно реалізації різноманітних проектів історичного та соціологічного спрямування, зокрема, з Варшавським, Вроцлавським, Ягеллонським, Торунським, Лодзьким, Бидгощським університетами, Католицьким університетом у м. Любліні, Ченстоховською академією імені Яна Длугоша (Республіка Польща), Мічиганським університетом (США), Афіньським університетом імені Аристотеля (Грецька Республіка), архівними установами Республіки Польща (Державний архів у Кракові, Архів Ягеллонського університету, м. Краків; Національна бібліотека імені кн. Чарторийського, м. Краків), Ватиканським Секретним Архівом та Архівом Державного Секретаріату Держави міста Ватикан (Ватикан). У галузі історичних дисциплін найтіснішою є співпраця з польськими ученими щодо дослідження історії Галичини, зокрема Львова. У цьому контексті продовжується співпраця з Педагогічним університетом у Кракові (курує доц. Мудрий М. М. – співорганізатор українсько-польського проекту “Львів: місто – суспільство – культура”) та Жешівським університетом (курує проф. Зашкільняк Л. О. та доц. Білас Н. М.). Етнологи Львівського університету підтримують тісну співпрацю з Польським народознавчим товариством у Вроцлаві.

Прикладами результатів цієї співпраці є те, що на кафедрі історії Центральної та Східної Європи триває виконання програми Вишеградського гранту університетського навчання “Центральна Європа в історії: від багатонаціональних монархій до Вишеградської співпраці” (номер гранту 61500122; координатор програми – доц. Сирота Р. Б.). Упродовж року доц. Сирота Р. Б. організував підготовку, провів наукову редакцію і опублікував 6 частин наукового посібника українських і закордонних авторів, які проводили заняття в рамках Вишеградського гранту.

Проф. Зашкільняк Л. О. продовжував працювати у складі Міжнародної дослідницької групи (МДГ) проекту “Спільна спадщина. Польська та українська історіографія у ХІХ і ХХ ст.» (створена у 2008 р.). За підсумками роботи МДГ у 2017 р. проведено Міжнародну наукову конференцію “Спільний спадок. Річ Посполита Обох Народів у польській та українській історичній думці ХІХ і ХХ століть” (28–29 вересня 2017 р., м. Жешув), за результатами якої буде підготовлено колективну монографію.

Проф. Сухий О. М. завершив роботу над колективним міжнародним грантом “Релігія у публічній сфері” (спільний проект учених Польщі, Словаччини та України; координатор професор Ягеллонського університету З. Мах), керував (з українського боку) польсько-українським проектом “Галичина та її історична спадщина” (співкерівник професор Жешівського університету М. Гошовська).

Доц. Павлишин О. Й. працював над виконанням міжнародного наукового проекту видання творів етнографа М. Зубрицького, який виконує Інститут історичних досліджень ЛНУ імені Івана Франка спільно з Канадським інститутом українських студій Університету Альберти в рамках реалізації Програми дослідження модерної історії та суспільства України імені Петра Яцика (ІД–45).

Проф. Черниш Н. Й. брала участь у виконанні п'ятої хвилі міжнародного проекту “Львів-Донецьк: групові ідентичності та суспільні лояльності” у співпраці з Програмою дослідження

сучасної історії України імені Петра Яцика (проф. Грицак Я. Й.) та структурами Мічиганського університету (США): Інститутом соціальних досліджень (д-р Маланчук О.) та Центром російських, східноєвропейських та євразійських досліджень (проф. Андерсон Б., д-р Остафін М.).

Проф. Зашкільняк Л. О. – член Експертної ради Американської ради наукових товариств (ACLS), Міжнародної асоціації гуманітаріїв, член Правління Історіографічного товариства (Польща), доц. Сирота Р. Б. – член редколегії інтернет-енциклопедії “Українці у Великій Британії” (www.ukrainiansintheuk.info), доц. Павлишин О. Й. – член українсько-польської комісії з Моніторингу шкільних підручників з історії, проф. Пачковський Ю. Ф. – експерт Міжнародної програми з транскордонного співробітництва Poland-Belarus-Ukraine 2014–2020. Асист. Химович О. С. – аналітик проекту “Реконструкція та розвиток старого міста” Німецького бюро технічного співробітництва GIZ, співаналітик у дослідницькому проекті “Стратегія розвитку громад малих міст” ГО “ЦеГрін”, співаналітик на етапі тестування інструментарію у проекті “Збройний конфлікт і його наслідки в Україні” для Університету Майами, інтерв'юер польового дослідження у Харкові та Львові для університету Колорадо-Денвер.

Також викладачі факультету є членами редколегій зарубіжних видань, зокрема, польських: “Annales Universitatis Paedagogicae Cracoviensis. Studia Historica” (Краків) – проф. Сухий О. М., доц. Мудрий М. М., “Studia z Filozofii Polskiej” (Краків) – проф. Сухий О. М., “Nowa Ukraina: Zeszyty historyczno-politologiczne” (Краків-Перемишль) – проф. Зашкільняк Л. О., доц. Мудрий М. М., “Res Gestae. Czasopismo historyczne” (Краків), “Wadoviana. Przegląd historyczno-kulturalny” (Вадовице) – доц. Мудрий М. М., “Prace historyczno-archiwalne” (Жешув) – проф. Сухий О. М., “Średniowiecze Polskie i Powszechnie” (Катовице) – проф. Войтович Л. В.; “Klio Polska” (Варшава), “Rocznik Lubelski” (Люблін), “Res Historica” (Люблін), “Studia Historica Gedanensia” (Гданськ), “Polish Biographical Studies” (Щецин), “Historia Slavorum Occidentis” (Познань), “Europa Orientalis. Studia z Dziejów Europy Wschodniej i Państw Bałtyckich” (Торунь) – проф. Зашкільняк Л. О.; “Hereditas monasteriorum” (Вроцлав), “Historia i świat” (Седльце) – доц. Дух О. З.; “Studia z dziejów państwa i prawa polskiego” – доц. Заяць А. Є.; “Społeczeństwo i rodzina” (Люблін) – проф. Коваліско Н. В. Проф. Войтович Л. В. є також членом редколегії видання “Rossica Antiqua” (Санкт-Петербург, Російська Федерація), а доц. Сирота Р. Б. – інтернет-енциклопедії “Українці у Великій Британії” (www.ukrainiansintheuk.info).

ІІІ. ВИХОВНА РОБОТА

Впродовж звітнього періоду на факультеті було проведено різноманітні навчально-виховні заходи, а саме:

- лекції відомих людей (голова Українського інституту національної пам'яті Володимир В'ятрович, редактор проекту “Історична правда” Вахтанг Кіпіані, о. Зиновій Курилець та інші);
- зустрічі з учасниками АТО: викладачами, випускниками та студентами історичного факультету у рамках проекту “Тільки тим історія належить, хто сьогодні бореться й живе” (2016, 2017), проекту “Жива книга”, добровольцями, волонтерами, військовими лікарями та психологами;
- відвідини студентами музеїв (музеї історії Університету, Державний меморіальний музей Михайла Грушевського, Львівський літературно-меморіальний музей Івана Франка, Національний музей-меморіал жертв окупаційних режимів “Тюрма на Лонцького”, Львівський історичний музей та інші);
- проведення флешмобів за участю викладачів та студентів історичного факультету (Різдвяна колядка, декламування віршів Тараса Шевченка та Ліни Костенко) та інтелектуальних конкурсів-змагань “Що? Де? Коли?”;
- активна участь історичного факультету, як викладачів, так і студентів, у дискусіях історичного майданчику 23-го Форуму видавців у Львові (зокрема, “У пошуках смислів і Батьківщини: Донбас і Крим як порубіжні українські регіони”, “Презентація карти «Топонімія Криму»”, “Українсько-польські взаємини у ХХ ст.”, “Не суддя і не вчителька: національна історія

у глобалізованому світі”, “Європейські виміри ісламу: “великий кордон” і цивілізаційні впливи”, “Історик і влада: до ювілею Михайла Грушевського”). Частина заходів Форуму відбувалася безпосередньо на факультеті;

- започаткування з березня 2017 р. кінолекторію, який передбачає щомісячний перегляд студентами художніх фільмів на історичну тематику з подальшим обговоренням та коментарями фахівців;

- проведення круглих столів та семінарів на актуальні теми (наприклад, “Михайло Грушевський і Львівський університет: сторінки співпраці” (проведення заходу спільно з ДАЛО)“, “Наслідки Чорнобильської катастрофи очима етнологів”, “Пошукові дослідження поховань часів Другої світової війни у Галичині: стан та перспективи”, “Депортація кримських татар 1944 року: історія, історична пам’ять, сьогодення”, “Голодомор 1932–1933 рр.: суспільна пам’ять та сучасні наукові інтерпретації”, “Дезінтеграція Російської імперії 1917 р.: уроки історії та сьогодення” та низка інших).

- організація Студентського історичного турніру ім. М. Грушевського, який проводиться на базі Наукової бібліотеки Львівського національного університету імені Івана Франка. За два роки проведення його учасниками стали команди Київського національного університету імені Тараса Шевченка, Харківського національного університету імені Василя Каразіна, Одеського національного університету імені Іллі Мечникова, Дніпропетровського національного університету імені Олеся Гончара та низки інших. Важливими складовими проведення турніру, крім власне інтелектуальних змагань, є поширення співпраці між університетськими середовищами України, міжрегіональний діалог та просування бренду Львівського національного університету імені Івана Франка.

Важливим елементом навчально-виховної діяльності є навчальні та виробничі практики, які дають змогу поглибити наукові зацікавлення студентів, розширити межі дослідницьких пошуків, а також сприяють згуртованості, толерантності та допомагають формувати університетську спільноту.

Формування студентсько-викладацької спільноти належить до найважливіших завдань факультету зокрема та Університету загалом. Праця в цьому напрямі дозволить побудувати відповідне університетське середовище, якість якого є запорукою якості всіх ключових процесів функціонування Університету – навчальної, наукової, виховної роботи, впливатиме на поширення бренду ЛНУ імені Івана Франка в сучасному суспільстві.